

Ansökan gällande verksamhetsbidrag för Coompanion Örebro län för åren 2023 – 2025.

Bakgrund

Coompanion Örebro län har sedan 1984 som ett av Sveriges första lokala kooperativa utvecklingscentra arbetat med att ge kostnadsfri rådgivning inför start av kooperativa företag i Örebro län. Organisationen som drivs i formen ekonomisk förening ägs av medlemmarna och är öppen för alla juridiska personer som kan antas vilja medverka till att uppfylla föreningens mål och syften. All eventuell vinst återinvesteras i verksamheten genom t.ex. fortlöpande kompetensutveckling av personalen. Stödet till Coompanion från den nationella nivån är styrt via regleringsbrev enligt förordning 2001:1194. Sedan flera år tillbaka har Tillväxtverket i uppdrag att via en riktad upphandling (call) administrera detta stöd. Anslaget fördelas till länen med invånarantalet som fördelningsnyckel. Detta innebär för Coompanion Örebros del ca 1 miljon årligen som enligt regelverket måste medfinansieras med minst lika mycket från det egna länet. De 25 regionala kontoren samverkar via den gemensamt ägda paraplyorganisationen Coompanion Sverige. Coompanion främjar kooperativt företagande – entreprenörskap som sker på jämlika villkor, där ägande och styrning sker demokratiskt och där hållbarhet ur både socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv värnas. Vårt arbete resulterar i företag som tar samhällsansvar och skapar positiva samhällseffekter, lokal och regional utveckling samt bidrar till mångfald av ägarmodeller i det svenska näringslivet.

Coompanion Örebro län

Coompanion Örebro län har kontor på Rudbecksgatan 26 i Örebro tillsammans med bland annat ALMI Mälardalen, NyföretagarCentrum, Ung Företagsamhet och StartCentrum. Coompanion Örebro län har under 2022 haft 2,8 tjänster tillsvidareanställd personal och har dessutom anställda i olika projekt totalt uppgick personalkostnaderna under t ex 2021 till 2,6 miljoner kronor. Förutom finansiering från Region Örebro län, Tillväxtverket och kommuner är en del av verksamheten finansierad av projektmedel. Medlemskapet är öppet och flera av länets kommuner och ekonomiska föreningar är medlemmar. Coompanion samverkar nära med alla länets kommuner, andra företagsfrämjande aktörer och varav ALMI Mälardalen är representerat i styrelsen.

Coompanion behövs för att möta framtidens samhällsutmaningar

Coompanions grunduppdrag innehåller tre delar:

- Rådgivning till dem som vill starta och utveckla företag tillsammans,
- Lokal och regional utveckling,
- Strategisk påverkan.

Det finns, menar Coompanion, alternativ till traditionellt företagande och offentligt driven/finansierad verksamhet, alternativ som visar på hållbara lösningar på samhällsproblem och andra utmaningar. Dessa lösningar är ofta exempel på *sociala innovationer* för att illustrera detta redovisas följande exempel från vår region;

Bostad först, framgångsrikt koncept för hemlösa med missbruksproblematik – sprids nu i hela landet, *Steget*, mellanboende för personer med svår psykiatrisk sjukdom, *Rosängen* - arbetsrehabilitering med produktion inom flera näringar. Vi har i länet också en rad *kooperativa förskolor* och nu i dagarna öppnar *Ramsbergs Handel ekonomisk förening*, en medlemsägd obemannad butik i Ramsberg.

JA's Hundgöra är en avknoppning av kommunal verksamhet i Lekeberg, som förutom att nu vara ett företag som erbjuder allmänheten hundpassning också har avtal med Lekebergs kommun att bedriva sysselsättningsplatser.

De senaste årens kriser belyser vikten av hållbara och gärna lokala lösningar på samhällsutmaningar inte minst gällande samhällsservice även utanför de stora tätorterna, här är Coompanion en viktig part både för det offentliga och för lokala intressenter. När det gäller energilösningar har Coompanion ett pågående arbete med att utveckla produktion av gemensam el inom främst solcellsområdet.

Genom våra företagsfrämjande insatser kommer samhällsnyttiga och sociala företag till liv. Ofta handlar det då om företag som öppnar upp arbetsmarknaden för fler – t.ex. nyanlända som vill starta ett nytt liv i vårt land, eller människor som av många olika anledningar har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden.

Allt fler vill se företag ta större samhällsansvar och återinvestera vinst i verksamheten. Vi står också inför utmaningar när det gäller att minska sårbarheten i samhället, att motverka utanförskap, att integrera personer födda utanför Europa och att se till att de som kommit till vårt land får möjlighet att bidra till samhällets utveckling och att försörja sig själva. Att arbeta med entreprenörskap och få fler att starta företag tillsammans är Coompanions bidrag till att stärka samhället långsiktigt och minska sårbarhet och utanförskap.

Många unga som är intresserade av entreprenörskap vill starta företag tillsammans med andra och är noggranna med vilka värderingar som styr företaget, här har den ekonomiska föreningen som företagsform stora fördelar då den är grunden demokratisk och medlemsstyrd. De kooperativa företagen har genom historien visat att de är de mest hållbara över tid. Coronapandemin är ju ett aktuellt exempel som har belyst behovet av långsiktig hållbarhet. Med företag som står på en stabil grund, som tar samhällsansvar,

återinvesterar sin vinst i verksamheten och arbetar långsiktigt klarar vi samhällskriser bättre.

Erfarenheter av Coompanions insatser under de senaste tre åren

Coompanion redovisar löpande till Regionen och Tillväxtverket erfarenheter och effekter av insatser. I Coompanions årsredovisningar finns mer detaljerad information men här kommer några viktiga delar att belysas.

De senaste tre åren har ca 10 företag per år startats med stöd från Coompanion Örebro de flesta som ekonomiska föreningar, mellan 100- 150 rådgivningar inför start av företagande har årligen genomförts, specifik information om kooperativt företagande har getts till mellan 600 - 900 personer per år. Därutöver har många rådgivningar till redan etablerade företag getts löpande.

Utöver grunduppdraget har Coompanion verkat för information om *Ågareskiften* i samverkan med Almi Mälardalen.

Inom området *Kooperativ energiproduktion*, med fokus på påverkansarbete medverkar Coompanion Mälardalen i ett pågående arbete att utveckla regelverket.

Kultur o kreativa näringar (KKN) – i samverkan med flera aktörer har vi drivit projekt Makerspace i Laxå. Där har nu en förening bildats för att driva verksamheten efter projektets slut.

Lokal utveckling i Lindesbergs kommun där studier genomförts på mindre orter inom kommunen för att etablera grannskapskontor.

Sociala företag – vi har på uppdrag av Region Örebro län byggt en webbaserad plattform för länets sociala företag – www.självglart.nu. Syftet med plattformen är att visa upp vad de sociala företagen kan erbjuda sina kunder för att uppnå tillväxt i dessa företag. Denna sprids nu över landet.

Integration – vi har via rådgivning medverkat vid start av RIK (Resurscentrum för invandrarkvinnor) Detta kooperativ ska med en bred verksamhet bidra till kvinnors egenförsörjning.

Gig-ekonomin – i samverkan med övriga Coompanionkontor har genomförts ESF finansierad förstudie "Kapacitet&Stabilitet". Syftet var att undersöka vilken kompetens personer anställda inom Gig ekonomin saknar för att med egenmakt kunna skapa sig själva en tryggare anställning t.ex. genom att starta kooperativ.

Sociala innovationer från 2021 är rådgivning med bäring mot sociala innovationer att finnas som en indikator i rapporteringen till Tillväxtverket vilket stämmer väl med engagemanget i länets "Partnerskap för sociala innovationer".

På uppdrag av Regionen har en serie "*Samhällssamtal*" genomförts för att stimulera sociala innovationer som lösningar på samhällsutmaningar i Örebro län. Under 2022 har tre samtal genomförts med följande teman ;

- Vad är social innovation – digital föreläsning och samtal med 40 deltagare
- Sociala företag- samverkan och samhällsutmaningar - digital föreläsning och samtal med 30 deltagare
- Från utanförskap till inkludering genom samverkan och utbildning, ca 120 deltagare

Alla samtalen/föreläsningarna finns filmade och tillgängliga på webben.

Också på uppdrag av och i samverkan med Region Örebro län genomför Coompanion *Samordningsträffar för sociala företag och andra sociala entreprenörer* för att utveckla och stödja sociala företag. Under åren 2021 och 2022 har hittills fyra träffar genomförts med teman som,

- Offentlig upphandling med utgångspunkt från leverantör och beställarperspektiv,
- Vad är sociala företag och varför är de viktiga,
- Från kommunal verksamhet till företag
- Studiebesök på Rosängen Örebro som exempel på framgångsrikt socialt företag

Målgrupper har varit företrädare för sociala företag, politiker och tjänstepersoner i offentlig sektor, sammanlagt har mer än tjugo företag, många politiker och tjänstepersoner från i stort sett länets alla kommuner och från regionen. Under 2022 ska ytterligare två träffar genomföras med teman som

- Unga vuxna som varken arbetar eller studerar
- Digitalisering som medel för att utveckla sociala företag

Exempel på avslutade Eu-projekt är *Cooperative Campus* vilket riktade sig mot unga drivna människor som ville lära sig mer om kooperativt företagande och sociala entreprenörskap, med en teoretisk och praktisk tillämpning. Detta projekt blev starten på uppbyggandet av *Företagarlabbet*, en ekonomisk förening där nyblivna entreprenörer ska kunna prova på företagande och få hjälp med administrationen, skatter, fakturering mm.

Det fleråriga projektet *Service Lyftet* syftade till att utveckla metoder och konkreta planer, delvis med hjälp av ny teknik, för att bibehålla samt utveckla den lokala servicen på landsbygden gällande dagligvaruförsörjning, transporter, elbilsinfrastruktur, öppen WiFi samt "Lanthandlarnas matkasse".

Sedan 2021 drivs projektet *Ratsam* i samverkan med stiftelsen Activa som har som mål att utveckla en metod för att utveckla mindre företags hållbarhet med fokus på social hållbarhet.

Sedan september 2022 är Companion en av parterna i ett EU finansierat projekt som ska stimulera utvecklingen av *digitaliseringen inom sociala företag*, projektet heter SocialTechEU och bedrivs i sex europeiska länder under 24 månader.

Coompanions bidrag till önskvärd utveckling i regionen de kommande tre åren

Ansökan kopplas på regional nivå till dessa styrdokument:

- *Regional utvecklingsstrategi 2022 – 2030*
- *Handlingsplan för näringsliv och entreprenörskap 2018 -2022*
- *Handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi 2022 - 2025*

Coompanions rådgivning och stöd leder till ökat företagande inom alla företagsformer och till fler kooperativa lösningar vilket i sin tur ger möjlighet till egenförsörjning och fler kvinnor som vågar starta företag tillsammans.

Coompanion medverkar till att utveckla lokal och regional service inte minst utanför tätorterna i hela vårt län i samverkan med länsstyrelsen och kommunerna.

Coompanion medverkar till allokering av projektmedel, ofta i samverkan med andra företrädare för civilsamhället, till vårt län då inte minst EU satsar stort på socialt företagande för att "återstarta" och stimulera tillväxten inom EU efter pandemin på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Coompanion medverkar till att utveckla och stödja sociala innovationer som kan medverka till lösningar på aktuella samhällsutmaningar.

Coompanion medverkar via bland annat Mikrofonden till kapitalförsörjning och finansiering av företag som annars har svårt att få krediter inom de vanliga stödstrukturerna.

Konkret kommer insatserna från Coompanion att leda till att fler får goda uppväxtvillkor då fler vuxna och ungdomar når egen försörjning vilket också i förlängningen leder till ökad folkhälsa. Inom de företagsformer som Coompanion stödjer utvecklas också kunskap och kompetens när det gäller inflytande och demokrati. Coompanion bidrar också till ökad digitalisering inom främst de företag som får rådgivning och stöd vilket i sin tur del minskar sårbarheten men också ökar kompetensen hos företagens medarbetare.

Genom serviceinsatser och företagande utanför de stora tätorterna blir det mer attraktivt att bosätta sig där eller att stanna kvar, detta leder till mindre miljöpåverkan och en levande landsbygd.

Coompanion kommer med stöd från Regionen kunna leverera följande;

Rådgivning och stöd, fysiskt och/eller digitalt till enskilda och grupper där minst etthundrafemtio rådgivningar per år kommer att levereras inom entreprenörskap, Kooperation, samhälls-entreprenörskap, sociala innovationer där också företag som är i behov av utvecklingsstöd för att utveckla affärsmodeller och öka lönsamheten får insatser.

Varje år ska minst tio företag startas med stöd av Coompanion varav minst sju är kooperativa företag.

Coompanion ska uppmärksamma och stödja nya företag inom KKN området genom riktade insatser främst information.

Vid all rådgivning ska information ges kring Agenda 2030 för att understödja en hållbar utveckling i samhället.

Genom särskilda informationssatsningar gällande entreprenörskap ska särskilt ungdomar, utomlands födda eller med båda föräldrarna födda utomlands samt kvinnor prioriteras.

Coompanion ska därutöver utveckla stödet till ungas entreprenörskap genom bland annat Företagarlabbet och också i samverkan med Ung företagsamhet -UF fånga upp och utveckla ungas företagsidéer.

Medverka i lokalekonomiska analyser (LEA) och ge stöd till lokal utveckling i samverkan med primärkommunerna. Coompanion ska verka för att fler länskommuner blir aktiva medlemmar i organisationen.

Bevaka och tillsammans med andra organisationer inom civilsamhället söka projekt som stödjer entreprenörskap, socialt företagande, lokal utveckling och sociala innovationer.

Coompanion ska medverka till utveckling av det sociala företagandet i Regionen genom samverkan med Region Örebro län, Örebro Universitet och andra relevanta samhällsaktörer.

Coompanions ska svara för driften av den webbaserade plattformen för länets sociala företag – www.självlart.nu.

Coompanion ska i samverkan med Regionen och Partnerskapet för sociala innovationer genomföra minst två "Samhällsamtal" per år enligt redovisat koncept ovan för att understödja utvecklandet av sociala innovationer som lösning på samhällsutmaningar.

Coompanion ska i samverkan med Regionen och Partnerskapet för sociala innovationer genomföra minst två "Samordningsträffar för sociala företag och sociala entreprenörer" per år för att stödja utvecklingen av socialt företagande.

Därutöver kommer Coompanion genom extern kommunikation medverka till ökad kunskap om socialt företagande och sociala innovationer i samhället i stort.

Coompanion ska sprida information om finansiering via Mikrofonden till alla relevanta aktörer för att öka utlåningen och det ekonomiska stödet till företag men också för att fler ska investera i fonden. Coompanion tog initiativ till, att med benäget bistånd från Region Örebro län, bilda en mikrofond med särskild inriktning mot den sociala ekonomin. När det gäller vår regionala mikrofond – Mikrofonden i Örebro län – har den utökat sitt verksamhetsområde att gälla även Västmanlands län. Dess styrelse har antagit varumärket Mikrofonden Mälardalen. Fondens kapital och medel som tillskjuts för dess drift är avgränsade mellan de båda länen. Coompanion Örebro administrerar driften av Mikrofonden och gör en framställan till Regionerna Örebro och Västmanland att gemensamt finansiera administrationen som för Örebro del beräknas omfatta ca 10 procent av en heltidstjänst.

Indikatorer kopplade till Coompanions insatser redovisas som bilaga 1 till ansökan.

Coompanion medverkar till ökad tillväxt och en positiv samhällsutveckling

Samhällsutmaningarna vi står inför är många och komplexa. Coompanion i Örebro län kan med sin erfarenhet och kompetens inom området socialt företagande aktivt bidra till att offentliga resurser används effektivt för att möta en del av dessa utmaningar.

Områden som är särskilt aktuella är integration, minskat utanförskap, minskad klimatpåverkan, cirkulär ekonomi och inte minst bibehållen och ökad service utanför tätorterna. Men även inom det som traditionellt är offentligt drivet och finansierat kan den sociala ekonomins företag och entreprenörskap leverera till lägre kostnader och samtidigt erbjuda effektiva insatser för medborgarna där också den enskilde personer får inflytande, ta till exempel på "Bostad först" och "Steget" som nämnts tidigare.

Ansökan om driftstöd 2022 - 2025

Ovanstående beskrivning av hur Coompanion vill medverka till att uppfylla målen i Örebro läns Regionala utvecklingsstrategi stämmer väl överens med Coompanions ändamålsparagraf. Coompanion vill därutöver explicit fortsätta utveckla finansiellt företagsstöd och avser att inom ramen som anges nedan ansvara för administration av Mikrofondens insatser inom Örebro län.

Region Örebro län har sedan 2016 en plats i Coompanion Örebro läns styrelse. Detta är en styrka för Coompanion som organisation och valberedningen har inför varje stämma en anvisning att upplåta en styrelseplats för Region Örebro län.

Coompanion Örebro län ansöker härmed om ett driftstöd på 900.000 kr för 2023 och, om utrymme finns med uppräknig för ökade kostnader för löner, för åren 2024 och 2025 för att genomföra de leveranser som beskrivits ovan och i bilaga.

Redovisning av genomförda insatser sker på sätt som Region Örebro län föreskriver.

För Coompanion Örebro län ekonomisk förening

Örjan Samuelsson / ordförande Anders Johansson / verksamhetsledare

Bilaga 1

	2023	2024	2025	Totalt
Indikatorer Coompanion Örebro län under perioden 2023 - 2025	Satta mål 2023	Satta mål 2024	Satta mål 2025	Satta mål 2023-2025
1. Antal startade företag	10	11	12	33
2. Varav kooperativa eller liknande företag	7	8	9	24
3. Varav sociala företag	6	7	8	21
4. Antal etablerade företag i affärsutveckling	30	30	30	90
5. Minst XX % av företagen ska ha bäring mot ett eller flera av Agenda 2030 målen	95%	95%	95%	95%
6. Antal företag eller liknande i stöd kring samverkan	11	11	11	33
7. Antal personer som får info om Kooperation, samhälls-entreprenörskap och social innovation i fysiska och digitala sammanhang	1200	1400	1600	4200
8. Antal personer i utbildning	20	20	20	60
9. Antal personer i rådgivning	160	170	180	510
10. Andel personer som är kvinna, man eller annat				0
Kvinna	45%	45%	45%	45%
Man	45%	45%	45%	45%
Annat	10%	10%	10%	10%
11. Antal personer med affärsidéer som löser en eller flera samhällsutmaningar	140	160	180	480
12. Antal personer med affärsidéer kopplade till social innovation	10	20	30	60
13. Minst XX% av deltagarna för utbildning och rådgivning har fått ökad kunskap om start och drift av kooperativa företag (mäts via webenkät)	90%	90%	90%	90%
14. Antal nöjda kunder (%) (mäts via webenkät)	90%	90%	90%	90%
15. Antal av länets kommuner som är medlemmar i Coompanion	7	8	11	11

